

sidste 10 Aar, da jeg stadig har været Formand for to Sognesforstanderskaber, der ere beliggende i to Provindsfer, hvor Forholdene ere temmeligt forfjellige. Det Gnefte, som med Grund kan indvendes mod vort Ændringsforslag, er det, som den ærede Ordfører idag har nævnt, og det, tilskaaer jeg, har jeg virkelig ikke saa let ved at gjendrive. Det er det, han sagde om Bestemmelsen af de 2 Edr. Hartkorn eller de 5 Rbd. Jeg veed ikke, om jeg nu saa lige kan huske hans Ord, som de faldt, men, saavidt jeg erindrer, gif de ud paa, at denne Bestemmelse var vilkaarlig, forsaavidt der derved bliver draget en Grændse; — var det ikke omtrent saaledes? (Ordføreren: Jo!), og at altsaa de, der mangle et Album i disse to Edr. Hartkorn blive udelukkede fra Valgbarhed. Ja, det skal jeg nu være meget villig til at indrømme; jeg skal imidlertid tillade mig at gjøre en lille Bemærkning i den Anledning. Jeg finder nemlig, at der er en ikke ringe Forskiel paa Valgretscensus og Valgbarhedscensus, og paa at drage en Grændse i disse to Henseender; thi det er jo dog vist, at Alle blandt det store Antal af Valgbare kunne ikke blive valgte, men derimod kunne Alle komme til at udøve Valgret; og skulde det nu hælde sig, at der blandt dem, som mangle et Album i to Edr. Hartkorn, var en særdeles dygtig og begavet Mand i Communen, saa vilde han uden Tvivl blive valgt ved det almindelige eller frie Valg. Skjøndt jeg tilfulde erkjender, at det er den gyldigste Indvending, der kan fremsættes mod vort Ændringsforslag (Nei!), at det dog ikke er consequent nok, men lader endnu Vilkaarligheden noget Rum, vil jeg endelig bemærke, at jeg skulde slet ikke være bange for at drive Consequentsen til det Dersste; thi jeg holder meget af at være consequent, saavidt muligt, i alle Forhold. Jeg skulde, om saa var, være villig til endog at lade al Valgbarhedscensus bortfalde; thi jeg er overbevist om, at med saa Undtagelser vilde Sognesforstanderne blive valgte blandt Communens dygtigere, retsindigere og mere oplyste Beboere, og saa vilde der maafee komme nogle enkelte dygtige Huusmænd eller Haandværkere til, som i aandelig Udvikling og mekanisk Færdighed stode et Trin høiere

end deres Lige. Og jeg troer i Grunden, at til Syvende og Sidst vil den bedste Garantie eller Betyryggelse med Hensyn til Valgene være at sege i Folkets Tact for det Sømmelige og i dets sunde Sands og conservative Charakter. Jeg skal imidlertid meget gjerne boie mig for saamange høitagtede Mænds Mening om Nødvendigheden af en yderligere Betyryggelse, og netop derfor have vi opstillet en Valgbarhedscensus, fordi den er saa nem at komme tilrette med, og fordi derved undgaaes de to Valger-Classer i Communen; og vi holde os forvissede om, at vore Forslag, dersom de antages, ville blive modtagne trindt om i Landet med almindelig Glæde og Tilfredshed. Nu er det vel sandt, at Sagen har modtaget nogen Forandring imellem første og anden Behandling, og at den derved ikke bliver slet saa vidtløftig; men, hvo der vil have den Gødhed at sammenligne Forslagene noie med hinanden, vil uden Tvivl finde, at det hele Valgvaesen bliver langt lettere at ordne og giennemføre efter vort Forslag end efter det ærede Udvalgs. Men en god Forandring er der skeet, og jeg takker de ærede Medlemmer derfor; thi det er ganske vist, at hvis Udvalgets første Forslag var blevet til Lov, da skulde jeg for min Deel ingenlunde misunde Udvalget de Laurbar, som det vilde høste i denne Sag; thi da veed jeg, at Sagen vilde give Anledning til mange Forviklinger og megen Strid, og Uvillie og vække Misundelse og andre bittere Følelser, som vi dog skulde see at holde langt borte, saavidt det staaer til os; og paa Grund af Sagens Forvikling vilde der indkomme mange Forespørgseler til Indenrigsministeriet, som jeg troer vilde undgaaes, dersom man antog vort Forslag; thi her vil det være saa let som Fod i Høse, som man siger. Men, hvordan end Sagen vil stille sig i Fremtiden, skal jeg berolige mig derved, at jeg, medens det var Tid at tale, har gjort Indsigelse mod dette Valgretssystem, og at jeg derfor har fritaget mig for Ansvar i saa Henseende. Og hermed skal jeg anbefale vort Ændringsforslag til Thinget, og kun til Slutning bemærke, at det er meget muligt, at der kan være indløbet en og anden Formseil i vort Ændringsforslag, og det vilde derfor være mig særdeles hjært, om nogle af de Herrer